

MOJ RAD U PARTIZANSKOJ POŠTI

Oktobra 1942. godine otišao sam u partizane. Moja prva dužnost bila je "Komandir reljne stanice u Cazinu". Stanica je bila pri Komandi mesta Cazin.

Imao sam zadatak da se brinem za dežurstvo na telefonskoj centrali i rasporedu kurira po pravcima veza sa Komandom mesta. U sastavu reljne stanice bilo je osam partizana od kojim dva na telefonskoj centrali, pet kurira za prenos pošte i jedan telefon za otklanjanje smetnji na telegrafsko-telefonskim linijama. Dežurstvo na telefonskoj centrali trajalo je 24 sata, dok za ostale poslove nije bilo određeno tačno vrijeme, već se je radilo prema potrebi.

Telefonska centrala bila je induktorska kapaciteta 10 brojeva na koju je bila uključena Komanda mesta, Sreski komitet KPJ i drugi važniji telefoni u Cazinu. Centrala je bila povezana direktnom vezom sa Bihaćem, Pećigradom, Stijenom, Tržačkom Raštelom, Veli-kom Kladušom i partizanskim jedinicama koje su bile na tom terenu. Jedno vrijeme pred četvrtu ofanzivu, Vrhovni štab bio je u gradu Ostrožac i služio se vezama preko ove telefonske centrale. Jednom prilikom zamjenjivao sam dežurnog na telefonskoj centrali i ušao sam u vezu da provjerim da li se na liniji radi. Tada sam čuo druga Tita kako daje upustva jednom komandantu.

Rad na telefonskoj centrali sastojao se je u davanju traženih veza. Centrale su imale svoje ime po kojima su nazivane (Labud, Grmeč i dr.). Nije se smjelo zvati po imenu mesta.

Dužnost kurira bila je da prenosi poštu od Komande mesta Cazin do susjednih komandi mesta. Poštu su primali od Komande mesta i predavali takodje drugim komandama mesta.

Uz službenu bilo je i privatne pošte, koja je slana borcima na položaj. Ovu poštu nosili su kuriri, koji su dolazili iz partizanskih jedinica u Komandu mesta.

Rad kurira bio je težak-danonoćno su pješačili i po 50 kilometara, bez ikakvog prijevoznog sredstva, po snijegu i kiši.

Kuriri su bili omladinci i nije bilo zadatka, koji oni nisu mogli izvršiti. Dobro su se snalazili kroz sela i svugdje dobro primljeni. Za njih nije bilo određenog vremena kretanja, već su išli po potrebi.

Sa nailaskom četvrte ofanzive kroz Krajinu, demontirana je telefonska centrala i telefoni i priključili smo se osmoj Krajiškoj brigadi. U Cazinu na telefonskoj centrali radili su Husnija Alagić i jedan drug po imenu Božo, kojem sam prezime zaboravio.

II.

Ja sam ranjen, pa sam se liječio do jeseni 1944. godine, a potom rasporedjen u vod za vezu pri Podgrmečkom području. Vod se je nalazio u Lušci Palanka.

Ovaj vod održavao je telegrafsko-telefonske linije, povlačio nove linije, održavao telefonske centrale i telefone, vršio dežurstvo na telefonskim ~~centralama~~ centralama i važnijim telefonima. Pošto sam bio invalid rasporedjen sam na telefonskoj centrali u Lušci Palanka na dežurstvo.

Dolaskom poštanskih službenika na oslobođenu teritoriju, prešlo se je na organizaciju poštanske službe. Ja sam prešao u poštu Sanski Most na ~~rečno~~ mjesto prijem i otprema pošte. Upravnik pošte bio je Ivica Dujmušić koji je došao iz Prijedora.

Tu se susrećem sa "kartom otpreme" koju smo morali sami izradjivati ručno, jer obrazaca nije bilo. Promet u pošti počeo se povećavati i proširio se je i na novčana pisma u kojima je otpreman novac broćima, od strane rodbine. Novčana pisma zavodila su se u knjigu, koja je bila ustrojena radi evidencije.

Sva povjerljiva pošta i nočana pisma zavodila su se u "kartu". Novac se je slao u otvorenim kovertama, pa je svaku kovertu trebalo otvoriti i prebrojati novac u prisustvu kurira.

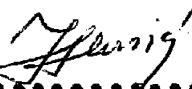
Pošta je otpremana posredstvom kurira od pošte do pošte ili, po mogućnosti, prevoznim sredstvima. Ovakva organizacija ostala je sve do oslobođenja naše zemlje.

Za cijelo vrijeme ovog poslovanja nije bilo slučajeva da je neki novac nestao ili da ga je neko prisvojio.

Pošto su se jedinice prebacivale sa jednog na drugo područje, novac je više puta prolazio preko jedne iste pošte, a što je bilo vidno na omotu pisma, koje je često bilo išarano adresama.

Kuriri su bili onakvi kako se samo poželiti može. Vrijedni poštari i nikada sa njima nije bilo problema da li će ići i u najudaljenija područja.

Banja Luka decembra 1976.g.

.....
(Musić Ibrahim)

Arh. Eos. krajine B. Luka

ABK 209-M6-VII/224